

Sammanfattning föreläsning 11, Linjär algebra IT, VT2010

Låt $\mathbf{f}_1, \mathbf{f}_2, \dots, \mathbf{f}_n$ vara en bas för $\mathbb{R}^n$. Varje vektor $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$ kan skrivas som

$$\mathbf{x} = x_1\mathbf{f}_1 + x_2\mathbf{f}_2 + \dots + x_n\mathbf{f}_n,$$

som på matrisform blir

$$\mathbf{x} = (\mathbf{f}_1 \ \mathbf{f}_2 \ \dots \ \mathbf{f}_n) \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = F\mathbf{x}_F,$$

där $\mathbf{x}_F$ är $\mathbf{x}$ koordinater i basen F . Formeln $\mathbf{x} = F\mathbf{x}_F$ är den viktiga formeln att komma ihåg när det gäller att byta baser.

För två godtyckliga baser

$$F = (\mathbf{f}_1 \ \mathbf{f}_2 \ \dots \ \mathbf{f}_n) \quad \text{och} \quad G = (\mathbf{g}_1 \ \mathbf{g}_2 \ \dots \ \mathbf{g}_n).$$

får vi

$$G\mathbf{x}_G = F\mathbf{x}_F \iff \mathbf{x}_G = G^{-1}F\mathbf{x}_F \iff \mathbf{x}_F = F^{-1}G\mathbf{x}_G.$$

Om $f : \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^m$ är en linjär avbildning, G en bas för $\mathbb{R}^m$ och $H = (\mathbf{h}_1 \ \mathbf{h}_2 \ \dots \ \mathbf{h}_n)$ en bas för $\mathbb{R}^n$, så är matrisen för f relativt baserna G och H matrisen $A_{H \rightarrow G}$ som uppfyller

$$f(\mathbf{v})_G = A_{H \rightarrow G}\mathbf{v}_H.$$

Om $m = n$ och $G = H$ så är matrisen för f relativt basen G matrisen A_G som uppfyller

$$f(\mathbf{v})_G = A_G\mathbf{v}_G.$$

$$A_{H \rightarrow G} = (f(\mathbf{h}_1)_G \ f(\mathbf{h}_2)_G \ \dots \ f(\mathbf{h}_n)_G)$$

Om en linjär avbildning $f : \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^n$ har matrisen A_G relativt basen G så har den matrisen

$$A_E = GA_GG^{-1}$$

relativt standardbasen.

Vi säger att en bas är en ortonormal bas, eller kortare ON-bas, om basvektorerna är parvis ortogonala och har längd 1.

En linjär avbildning från $f_A : \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^n$ är isometrisk om den bevarar längder, d v s om

$$\|f_A(\mathbf{x})\| = \|A\mathbf{x}\| = \|\mathbf{x}\|,$$

för alla vektorer $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$. Motsvarande matris A säges vara en ON-matris.

En isometrisk linjär avbildning $f_A : \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^n$ bevarar skalärprodukter, d v s

$$f(\mathbf{x}) \cdot f(\mathbf{y}) = \mathbf{x} \cdot \mathbf{y} \text{ eller } (A\mathbf{x}) \cdot (A\mathbf{y}) = \mathbf{x} \cdot \mathbf{y}.$$

för alla vektorer $\mathbf{x}$ och $\mathbf{y}$.

Den kvadratiske matrisen A är en ON-matris om och endast om dess kolumner utgör en ON-bas.

Den kvadratiske matrisen A är en ON-matris om och endast $A^t = A^{-1}$.